

Izhaja
v ponedeljek
in četrtek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Pesamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda št. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje

Strossmayerjeva ulica 1.
prilike.

Rokopisov ne vračamo.

Oglas po tarifu.

Telefon Int. št. 65.

Kako pišejo v inozemstvu o nas?

Berlinski »Lokal-Anzeiger« je priobčil dne 2. decembra 1928 na uvodnem mestu o narodnostnih razmerah v mariborski oblasti sledeči članek nekoga Franca Viljema Marxa:

»V Slovenskih goricah, meseca novembra. O vseh mnogih iztrganih nam nemških pokrajinah, največ o Južni Tirolski, se stalno govori; lepe, zgubljene Južne Štajerske (!) pa se nikoli ne spominjamo. Redkokodaj se zgubi kak Nemec iz rajha v to blagoslovljeno vinsko, sadno in gozdno pokrajino, dasi prične ista 48 km južno od Gradca, glavnega mesta (!) te nemške (!) pokrajine, ki je bila na sramoten način (!) razdeljena brez plebiscita.

Po muke in zatiranja polnih letih se zdi, da je sedaj minil na Spodnjem Štajerskem čas najhujšega zatiranja (!); celo v Sloveniji, zapadnem koncu države SHS, kažejo sedaj Nemcem prijaznejše obraze. In ne le to; tudi autohtono Nemštvo, ki so ga skoraj zbrisali, se pričinja znova živahnije gibati (!). To posebno čuti vsakdo, kdor deželo prepotuje. V malih in večjih mestih in trgih, da celo po vaseh in posameznih zaseljih — povsod dvigajo zopet Nemci glave po zaslugi Političnega in gospodarskega društva v Mariboru in vodje dr. Morocuttija.

Menda ni kmalu v Srednji Evropi pokrajine, po kateri bi bilo tako prijetno potovati kakor med spodnjo Murgo in srednjo Savo. Trojna klima se tu meša (srednjeevropska subalpinska, panonska in jadranska), troje talnih cen ima tu svoje razrastke (alpinsko in balkansko pogorje ter ogrska ravnina), tri kulture se tukaj stikajo (nemška, italijanska in jugoslovanska) in dva naroda živita v tem okolišču, nemški in slovenski. Vendar pa prevladuje srednjeevropsko-alpinski, germansko-nemški element v pokrajini in med ljudmi. Narava se ne da posiliti in tisoč let nemške zgodovine se ne da zbrisati.

Spodnja Dravska dolina med več ko 1.500 m visokim Pohorjem na jugu in do 1.000 visokim Kozjakom na severu — taka pranamška pokrajina! To je na jugovzhod prenesen »Schwarzwald«. Ali si morete predstavljati bolj nemška imena kot jih nosijo kraji v tej pokrajini? Tu ne pomenijo mnogo nove spa-

kedranke, zlasti še, ker se poslužuje domače slovensko (»windisch«) prebivalstvo starih imen kakor je bilo navajeno od nekdaj.

Le govorite s planinskim kmetom s Pohorja ali s hmeljarji z doline — tu in v Savinjski dolini obvladuje hmeljsko kmetstvo — z živinorejcem in pridelovalcem koruze s Kozjaka, z vinogradnikom v Slovenskih goricah in Halozah, pa bode doživeli prijetna presenečenja. Vsi ti ljudje nočejo ničesar vedeti o »študirancih«, o hujškajocih kaplanih, advokatih in učiteljih iz Kranjske in Istrije, kateri hočejo napraviti iz domačih ljudi slovanske šoviniste. »Sem Štajerc«, trdi kmet ponosnejši ko kdaj poprej. On še ni pozabil starega avstrijskega pregovora: »Trau, schau, vem — nur keim Krainer und keim Böhm!« To velja tudi o ljudeh, ki stanujejo dalje na jugu, o Konjičanih, Šoštanjanih in Celjanih.

Ako bi došlo do plebiscita, mi zatrjujejo vsi, ki sem jih vprašal, bi kmetje kot odločilen činitelj v slovenskem narodni, glasovali za Avstrijo. Gospodarske skrbi, prepotentnost uradništva iz Kranjske in Istrije in še eno ter drugo navaja kmete, da gledajo hrepenče proti severu, odkoder so stoletja in stoletja prihajali »boljši gospodje«.

Primer iz najnovejšega časa naj ilustrira to razpoloženje. Na veliki novi okoliški šoli v Celju se je javilo na vprašanje, kakor ga je predpisalo beograjsko prosvetno ministrstvo, od 600 čisto slovenskih otrok 480 za nemški poduk. (Odloka o tem vprašanju niso nalašč objavili (!) v mariborski oblasti.) Oblasti, preplašene nad tem, za slovenizacijo uničujočim vzgledom (Pomislite, slovenizacija — slovenskih otrok! Op. ur.) so stariše citirale k sebi, kjer so izjavili, da ne morejo tako kot slovenski zdravniki, odvetniki, profesorji, trgovci in politiki pošiljati svojih otrok v Gradec, temveč želijo, da se nauče nemški doma, da bodo lažje v svetu napredovali. Škoda, da se ni fotografiralo presenečenih obrazov »germanožrcev«. (!)

Druga slika. Planinska vasica Remšnik, ležeča pod Kapunarjem kakih 700 m visoko, obdana z gozdovi, gledajoča proti jugu v globoko izorano Dravsko dolino, tja proti stopnjo za stopnjo naraščajočemu Pohorju s svojimi pragozdi — s pokopališčem z mnogimi nemškimi napisi. Dvesto me-

trov nad vasio se odpre od romarske cerkve Sv. Pankracija presenetljiv razgled po mnogogubni Spodnji Štajerski in na sever po nemški Avstriji. Tam vidite ivniško in ernovsko kotlino, vinograde v Sausalu, graško polje z graškim Starim gradom in zadaj zgornještajerske Alpe. Na zapadu se priključujejo štajersko-koroški mejni hribovi in vzhodu vodi hriboček za hribočkom v ogrsko ravnino.

In ako se hodi naprej, do Radlje in Kokošnjaka, na vzhodu proti Sv. Duhu in Sv. Urbanu, povsod ominozni mejniki Oe — SHS, razdeljujoč deželo, ki je bila tisoč let jedna edinica. Še hujše vpliva ta nasilna (!) razdelitev v Slovenskih goricah, kjer je človeška roka ustvarila mejo med hišami in vinogradi, sadovnjaki in njivami, katera je postavila nevidne in vendar strašne zidove. Senžermenski nasilniki (!) sicer niso videli svojih grozodejstev z lastnimi očmi in najbrže tudi niso slutili, kako nesrečo so ustvarili. Zato pa so pripravili nesrečnemu prebivalstvu, ki je proti svoji volji postavljeno na mejo, pekel na zemlji! (Razume se, da bi bilo v paradizu, ako bi bilo v Avstriji! Op. ur.)

Tukaj je domovje »nemške boli«. Še klopota jo klopota v septembru in oktobru, najlepšem letnem času, še zore jabolke, hruške, breskve, slive in kostanji (pomislite, še zore, četudi dežela ni nemška, op. ur.) v bohatih sadovnjakih, še zori grozdje na trsah in brajdh, še se smehlja južno, jasno nebo nad tem, preje nemškim paradizem, toda žalost vlada povsod, kjer ljudje kaj mislijo in žele (!). Tuja (!) prevlaka hoče uničiti domače bistvo (t. j. nemškutarijo, op. ur.). Toda iz razvalin nemške preteklosti že cveti novo življenje. Velik del nemških priseljencev iz Štajerske, Virtemberske, Saksonske in Nemške Češke ni le vzdržal, temveč se je pomnožil, razširil se, nabavil si nove zemlje — kakih nad za bodočnost! Ako jih domovina ne pozabi, se bodo razvijali in uspevali naprej. Tudi tu je Nemčija!

Tako ta članek, ki ni znatni priobčen v kakem koroškem ali štajerskem zakonem lističu, temveč v velikem, celo mednarodno pomembnem dnevniku kakor je berlinski »Lokal-Anzeiger«. V pouk naši javnosti, v svarilo našim oblastim pred gotovimi nemškimi politiki, pred nemško politično in kulturno propagando, ka-

tere konec je vedno: Tudi tu (v deželi, ki je od davnin slovenska in katere se kljub vsemu pritisku ni posrečilo ponemčiti) je Nemčija! Morda je verjetno, da kakega Marxa sploh ni in da je to ime samo pseudonim za kakega domačega, seveda »lojalnega« Nemca. Tisti marnbersko-remšniški in pa šentilski milje očividno močno vpliva — ali je močno vplival na tega Marxa — najsi je že originalen ali v gotove namene ustvarjen. To bi se najbrže dalo najti radi a vse strani koristnega poduka o nedotakljivosti naših narodnih in državnih mej.

Članek je seveda neumno lažnjiv in surov — kakor je bila nemška propaganda vedno, takrat, ko sta jo pri nas delala »Štajerc« in pa »Tagblatt« — in danes, ko jo delajo ljudje, ki pri nas skoraj brez truda v največjem miru bogate in se nam potem na gori opisan način — zahvaljujejo. Zato je ta nemška propaganda nemoralna in vredna edino le našega zaničevanja. Cilja ne bode dosegla, četudi nam je lahko neprijetna. Gg. nemškutariji pozablajo, da sedi Viljem v Doornu in da raste tudi v doslej toli darežljivi Nemčiji nov rod, ki se mu ne zdi več vredno žrtvovati milijone za nekaj itak že preobjudenih renegatov onstran nemških mej.

Želje ljubljanskih pridobitnih krogov.

V ponedeljek se je podalo v Beograd odposlanstvo ljubljanskih pridobitnih krogov, da izroči ministrskemu predsedstvu spomenico, v kateri sporoča svoje želje glede omejitve volilne pravice in reform pri občinskih in oblastnih samoupravah. Ker bode ta spomenica igrala najbrže še veliko politično vlogo, je dobro, da se tudi naši čitatelji seznanijo z njo vsaj v glavnih obrisih (besedilo po oficijelnem komuniqueju Centrale industrijskih korporacij):

»Gospodarski krogi iz Ljubljane in Slovenije so mišljenja, da je dovolj jasno dokazano, da splošna in enaka volilna pravica na dosedanje preširoki bazi in brez določene protiuteži onemogoča, zdrav razmah in napredek naroda in države. V kolikor se tiče volitev v Narodno skupščino, je najmanj, kar je potrebno, da se veže volilna

pa je pil, kakor bi hotel s tem splahniti grenke besede mojstrove.

Od usodnega izleta po vodi se ni dolgo časa ničesar znamenitega zgodilo v rodbini gospoda Kondelika. Mojster je imel ravno te jeseni polne roke dela in je moral slikati celo vrsto novih hiš, ki so od pomladi zrasle na Vinogradih in tupatam tudi v Pragi in ki so morale biti v listopadovem terminu gotove za stanovalce.

S tem je imel gospod Kondelik veliko truda. Hodil je vedno s polnimi žepi načrtov k stavbenim podjetnikom ali stavbenikom, in je raznašal v naročju nove šablone po hišah, kjer se je že delalo, ali je obletaval prodajalnice čopičev in trgovine z barvami in kupoval sveži klej, barve, bronce. Gospod Kondelik je zelo rad delal »z zlatom« — seveda samo v prvih, kvečjemu v drugih nadstropjih; za partije v tretjih in četrtih nadstropjih so zadostovale le navadne barve.

In včasih je bilo treba, da je moral mojster sam roko priložiti, da bi izmerril sobe, razdelil in označil okras stropa.

Po takih »manevrih«, kakor je mojster to imenoval, je rekel Vejvaru, ko se je sešel z njim v Besedi:

»Vidite, Vejvara, ko bi vi ne bili toliko časa potratili s to latinščino in grščino in sploh s študijami, in bi se naučili samo nekoliko slikarstva — kako bi vas potrebovali! Desna roka bi mi bili ...!«

»Oh, gospod«, je odgovoril Vejvara, ko bi se znal v tem obrniti, kako rad bi

vam pomogel, ko bi mi ostajal čas — morda bi napravil par korakov namesto vas ...«

»No, to že nekako obletam. Vejvara — čeprav mi je včasih za vrata hudo. Toda ko bi znali slikati, slikati! Takole nadzorovati pomočnike, mešati barve, napraviti načrte na stropu, to bi bilo nekaj.«

Vejvara je žalostno povsobil glavo. In mojster Kondelik je nadaljeval:

»Veste, povem vam odkrito: vedno sem mislil, ko Pepica doraste in ako pride kak naš človek, od naše obrti — razumete — pripraven človek, ki bi ji ugajal — Ta bi pa potem vse po meni prevzel — in dobro bi zadel, Vejvara, dobro! Toda hčerka očetova obrt vedno smrdi, veste. Vsaka hoče nekam višje — frrr, frrr — takoj hoče biti milostljiva gospa in imeti gospoda, ki ji ne umaže ročic! Da, tak je svet!«

Gospe Kondelikovi je bilo zelo sitno pri takih moževih besedah. Čutila je, kako mora biti hudo Vejvaru, ki vendar ne more za to, če ni sobni slikar. In tu je brezobzirno prekinila moža v govoru:

»Molči, molči, stari!« je zamahnila z roko. »Veš sinčkom tudi ne diši — le ne zvrni vse na dekleta! Samo poglej: ako ima kak ključavničar ali pa trgovec z milom sina, vsak hoče biti pri hranilnici, pri banki, pri magistratu, da se mu ni treba v delavnici mazati — torej se ne čudi hčerkan, da jim ugaja ugleden — izobražen (in to besedo je gospa posebno povdarila) mlad mož.«

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

29

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

In vsi so gledali na mojstra kakor na junaka in gospod Kondelik je toliko in toliko govoril o svojem reševalnem delu, da je slednjič že sam sebi verjel.

Po deseti uri so prišli v Besedo še ostali trije »pomorščaki« — gospa Kondelikova s Pepico in Vejvaro. Ta je bil tudi že suh, vendar ni imel časa in priložnosti, da bi si dal spodnje hlače zlikati.

Mojstru Kondeliku je prišlo to ravno prav. Vodil je Vejvaro od mize do mize, kazal ga je znanec in jim rekel, da naj primejo Vejvaro za hlače, da se prepričajo, in je vedno pristavil z groznim glasom:

»In taka-le sva bila oba, oba, gospodje!«

Toda ko je družba sedela zopet pri svoji mizi, se je mojster Kondelik nenkrat spomnil:

»Ampak, kje je moj dežnik, Vejvara! Kam ste ga dali!«

Vejvara je ostrmel in je začudeno pogledal mojstra.

»Gospod — saj ga nisem imel — meni niste dali dežnika ...«

»In kje je torej?« je nadaljeval Kondelik.

»Ako ga nimate, gospod — torej najbrže — najbrže je odplaval — ko ste skočili iz parnika ...«

»Vejvara!« je zaklical mojster z globokim glasom, »torej ne samo, da ste me skoro utopili — še ob dežnik ste me spravili — in jaz sem dal zanj pred štirinajstimi dnevi polpeti goldinar!«

Vejvara je molčal. Odkritosrčni stisk roke, s katerim ga je Pepica pod mizo osrečila, bilo je kraljevsko plačilo za vse trpljenje, za vsa nezaluzena očitanja gospoda Kondelika.

»Molči, stari«, je spregovorila gospa Kondelikova, »dežnik nima duše, kupiš si drugega. Zahvali Boga, da se je vse tako izteklo. Jaz sem prišla skoro ob pamet, ko nama je gospod Vejvara pripovedoval, kaj se je vama pripetilo. Še vedno se mi treesjo kolena. In veruj mi, da sem zadovoljna, da smo odpravili s temi letošnjimi izleti!«

»Toda jaz — Beti«, je odgovoril mojster, »jaz bi šel še kam, ko bi si Vejvara izmislil kaj pripravnega! In obrnil se je k Vejvaru in mu je rekel: »Sedaj, ko smo preromali po zelnji, po železnici in po vodi, bi bilo dobro, da bi enkrat poleteli tudi z balonom. — Kaj mislite, Vejvara?«

Pepičin čevljevček se je dotaknil pod mizo Vejvarovih čevljev in je pritisnil. Pomenilo je to: »Molči, ljubček in potrpi! Trpim in čutim s teboj — vse se bo srečno končalo.«

In Vejvara je molčal in se je z dolgim pogledom zahvalil Pepici. Potem

pravica na dopolnjevanje 25. leto. Preneti mora sedenja vezanje potom kandidatnih list, ki je nasprotno duhu demokracije in podpira izključno politične špekulante. Kar se tiče samoupravnih edinic, občin, srezov in oblasti, je splošna volilna pravica direktno nepravilna in pogubna. Novi volilni zakon za samoupravne enote bi se moral sestaviti na popolnoma drugi bazi. Ena dolžnost bi bila osnovevanje volilnih edinic ob upoštevanju davčnih dajatev in šolske izobrazbe, ali pa naj se po istem kriteriju uvede pluralna volilna pravica. S takim volilnim redom bi bila zjamčena udeležba najvažnejših gospodarskih krogov v avtonomnih upravah. Naj nam bo dovoljeno predlagati še to, da bi mogel novi zakon o občinah zmanjšati število članov občinskih uprav, n. pr. za mesto Ljubljano na 25. Ta zakon naj bi nadalje predvideval za vse občine institucijo starešinstva kot organa, ki odloča v okvirju splošnih prilik občinske uprave. Sedanje stanje namreč, da se mora vsaka malenkost razpravljati v plenumu, je škodljivo.

Na to navaja spomenica, da žele pridobiti krogi za Ljubljano tako novo občinsko upravo, da bodo prišli do besede pred vsem zaupniki gospodarskih krogov, trgovine, obrti in industrije, ki so na občinskem gospodarstvu največ zainteresirani in nadaljuje:

»Usojamo pa si opozoriti gosp. ministrskega predsednika še na drugo važno stvar, na oblastne samouprave v Sloveniji. V smislu zakona z dne 6. januarja tekočega leta je postavljen *oblastni komisar za ljubljansko, odnošno za mariborsko oblast*. Mi nismo kompetentni govoriti o bodoči ureditvi samouprav v splošnem, rekli pa smo že, da pričakujemo od novega zakona, da bo pravilno omejil njihov delokrog, uvedel pravilni volilni red in uredil financiranje oblasti. Zakon o neposrednih davkih iz l. 1928. je sam po sebi znaten napredek, četudi je potreben bistvenih korektur. Predvsem pa je treba točnih odredb glede naloganja avtonomnih doklad na direktne državne davke. V Sloveniji se je dogajalo, da je cerkvena občina Žužemperk l. 1927. pobirala 1000% doklado na vse vrste takratnih direktnih davkov. Ugovor proti temu je bil v drugi instanci zavrnjen. Tudi danes, ko še niti niso odmerjeni davki po tem zakonu, je mariborska oblast že obremenjena s 50% doklado. K temu pridejo še občine, cestni odbori, šolski odbori, zdravstvena okrožja in druge avtonomne enote, tako da bo obremenitev 80% in še več popolnoma normalna stvar.

V obeh slovenskih oblastih je imela ena politična stranka veliko večino. Iz nje so bili vzeti vsi člani oblastnih odborov in oba predsednika, ki sta danes postavljena za komisarje. Ves *uradniški aparat je sestavljen po mišljenju iste politične stranke*. Pri najboljši volji ne more veliki župan točno in natančno nadzirati poslovanja oblastnih samouprav, ki so nedvomno tendencirane po svojih političnih pravicah.

Naše oblastne samouprave se morajo pri svojem delu strogo držati načela štedenja in umerjenosti. Neprestano naraščanje oblastnih izdatkov zahteva kritje v visokih trošarinah in dokladah na državne davke. Pri tem se je vse premalo oziralo na težke gospodarske prilike in posebna škoda se je dogajala s tem, da so se uvažali oblastni davki na najpotrebnejše surovine, celo na premog in električni tok. Zato prosimo in predlagamo, gosp. minister, da blagovolite dodeliti oblastnim komisarjem v Sloveniji sossve, ki naj bi imeli posvetovalni glas (votum consultativum). Komisar mora redno sklicati seje sossve, ki naj razpravljajo o vseh oblastnih zadevah izvenjsi kurativne, ki so pridržani komisariju. O razpravah in sejah se mora voditi točni zapisnik, ki ga je predlagati velikemu županu. Naloga sossve bo, da pazi na štednjo in da ublaži ona bremena, ki škodujejo neposredno gospodarskemu področju. S tem bo dano jamstvo za točno, redno in pravilno poslovanje.

Po našem predlogu naj ima sossve 6 članov. Po enega za trgovino, obrt in industrijo, dva za poljedelstvo in posest, enega za industrijsko delavstvo.

Pri tej priliki moramo omeniti še en važen moment: Proračuni mariborske

in ljubljanske oblasti slone na indirektnih davkih bolj nego na direktnih. S tem argumentom bi se moglo ugovarjati našemu predlogu. Temu nasproti navajamo, da so gospodarski krogi v veliki meri zainteresirani na gospodarski meci celokupnega prebivalstva in potentakem težko čutijo vsako preobremenitev vsega prebivalstva potom oblastnih davkov. Najvažnejše pa je, da mora oblastni odbor kot druga instanca reševati proračune občin, cestnih odborov, šolskih odborov in vseh ostalih pokrajinskih avtonomnih edinic. Zaradi tega pripada oblastnemu odboru, sedaj komisariju, odločilni vpliv na gospodarstvo celega področja in odločilna beseda glede obremenitve direktnih davkov potom avtonomnih doklad.

V torek zvečer se je odposlanstvo odpeljalo nazaj v Slovenijo. V časopisu je sporočilo, da je dobilo dobre vtise v smislu svojih želj in predlogov.

Razne politične novice.

Trgovinsko pogodbo s Francijo so podpisali včeraj v Parizu jugoslovanski trgov. min. Mažuranić, naš pariški poslanik Spalajković in franc. zun. minister Briand. Ta trgovinska pogodba vsebuje 36 členov. V čl. 1. se zasuigra Franciji klavzula največjih ugodnosti za njen izvoz v Jugoslavijo. Čl. 2. znižuje jugoslovanski carinski tarif za specialno francosko blago, in sicer na žganje, peneca vina, sveče, milo, zdravila, parfumerije, svilo in tkanino, orodje, stroje in avtomobile. Čl. 3. Francija daje Jugoslaviji za uvoz vsega jugoslovanskega blaga klavzulo največje pooblastitve. Francoski carinski tarif pa se ne spremeni. Čl. 4. do 13. se tičejo izvršenih izmenjav, carinskih nomenklatur, pravice na stranske takse na uvoz, prevozi in omejitve uvoza in izvoza, iz-

vora robe, potrdila o tem, odkod blago izhaja itd. Čl. 14. se tiče zaštite zemljepisnega naziva, od kod izvira blago. Čl. 16. štiti književne in umetniške predmete. Čl. 17. do 30. urejuje vprašanje prevoza predmetov. S čl. 31. do 34. se določbe te pogodbe uporabljajo tudi za kolonije. Čl. 35. določa eventualno razsodišče za spore. V čl. 36. se določbe, kdaj stopita v pogodbi v veljavo. Ta akt, ki utrjuje gospodarske zveze med obema državama, bo pospešil zamenjavo blaga. Upravičene so nade, da se bo po novi pogodbi promet povečal. Ta trgovinska pogodba je prvi zunanji akt nove vlade.

Red v ministru na socijalno politiko. Minister socijalne politike dr. Drinković je izdal okrožnico, v kateri opominja uradništvo, da vrši svoje posle redno, pošteno in tekoče. Zastanki naj se rešijo do 1. marca, četudi bi bilo treba v ta namen podaljšati uradne ure. Veseli bodo zlasti naši invalidi, ako se bodo njihove zadeve sedaj uredile.

Revolucija na Španskem. Španski diktator Primo de Rivera ima neprestano težkoče z vojaštvom. V torek in včeraj je naenkrat izbruhnila vstaja po raznih garnizijah, bojda radi slabih avanzmanov. Ponekod po španskih uradnih poročilih vstaja sploh ni uspela; resnejši da je bil le upor topniškega polka v Ciudad Real (mesto zapadno od Madrida), ki pa da je že brez krvi potlačen.

V Afganistanu zmaguje zopet »reformni« kralj Aman Ulah. Zbral je v Kandaharju novo armado in hiti z njo proti glavnemu mestu Kabulu. Njegov tekmeč, preje vodja zmagovalnih uporniških čet, Habib Ulah je bojda že zbežal z državo blagajno v gorovje. Angleški in tuji diplomati so zopet s pomočjo zrakoplovcev pobegnili iz Kabula.

Domače vesti.

d Kralj Aleksander — krstni boter 17. otroku. Celjski mesar in gostilničar g. Ferdinand Dečman je zaprosil te dni dvorno pisarno, da bi bil Nj. Vel. kralj kakor 16 temu boter tudi 17 temu otroku, deklici, ki je bila rojena 12. t. m. Prejel je že odgovor, da je Nj. Vel. kralj ugodil njegovi prošnji. Od 17 otrok tega zakonskega para jih živi 11, 6 dečkov in 5 deklic, gospa je stara 43, on pa 47 let. K redkemu odlikovanju častitamo staršema in rodbini tudi mi!

d Pravoslavna Srpska cerkevna občina v Celju je proslavila dne 27. januarja t. l. v telovadnici osnovne šole veliki praznik sv. Save. Pri tej proslavi, ki je za njo prepustilo prostore tudi celjske sokolsko društvo, so iz prijaznosti sedelovali gđc. Vida Rudolfova, učiteljica iz Vojnika, gospoda Karl in Dušan Sancin, priznana naša umetnika, in Celjsko pevsko društvo pod poživovalnim vodstvom pevovodje P. Segule, za kar se jim s tem najiskrenejše in najlepše zahvaljujemo. Obenem tudi izrekamo najlepšo zahvalo g. L. Ropasu, ki je bil tako ljubezljiv, da nam je posodil prvovrsten klavir. — Predsedništvo.

d Trgovsko društvo v Celju je imelo 29. jan. 1929 v Narodnem domu svoj 20. redni občni zbor. Dasi udeležba sicer ni bila taka, kakoršna bi lahko bila v desetem letu po prevratu, smo vendar lahko konstatirali razveseljevo dejstvo, da se je v zadovoljivem številu udeležilo občnega zbora članstvo izmed vrst trgovskih nastavlencev. — Predsednik g. Fazarinc je po pozdravu podal kratek opis društvene zgodovine. Ugotovil je, da so bili pobudniki društva slovenski trgovski pomočniki, ki so imeli svoje društvo že l. 1903 in so izvolili v romantični »Skalni kleti« pripravljalni odbor za ustanovitev »Slov. trgovsk. društva«. V ta odbor so bili izvoljeni gg. Kramaršič, Pustišek, Leskovec in Kos, z nalogo, da izdelajo društvena pravila. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 1. julija 1906 ob navzočnosti 85 članov (članstvo je bilo tudi iz okolice. Prvi predsednik je bil g. Peter Kostić. Potem so se menjavali kot predsedniki gg. Stermečki, Ravnikar, Leskovec, Lukas, Jagodič, Plahuta, Zupančič in Fazarinc. — Storiili so se važni sklepi glede oživetovanja stenografskih tečajev, za obdrževanje učnih tečajev za potrebne tuje jezike, ki se jih v trgovini mora znati,

za prireditve poučnih izletov, prireditve skupne veselice in priprave za slovesno praznovanje četrstoletnice obstoja društva. V odboru društva so sledeči gospodje: predsednik Anton Fazarinc, podpredsednik Rudolf Pišbrovc, tajnik Lavrič Marijan, blagajnik Drago Konhajzler, odborniki Fr. Dobovičnik, Fr. Jošt, Franjo Lukas, Rudolf Stermečki in I. Šumer. Namestnika sta gg. Frano Leskovec ter Franjo Wutti, pregledovalca pa gg. Josip Jagodič in Josip Kramar. Pravni zastopnik društva je ves čas njegovega obstanka g. dr. Anton Božič. — Društvo vabi vse p. n. gg. trgovce in trgovske nameščence, da se istega oklenejo ter v kolikor se to še ne bi bilo zgodilo, da prijavijo svoj pristop. Le z združenimi moči in s slozanim smotrenim delom bodo lahko dosegali po pravilih določeni namen, ki je v prvi vrsti varovati in pospeševati koristi trgovskega stanu. Novi člani lahko prijavijo svoj pristop osebno ali pismeno kateremukoli izmed odbornikov ali pa v društveni pisarni v prostorih Gremija trgovcev na Savinjskem nabrežju. Šefi plačajo mesečno po 10 Din, nastavljenici pa po 2 Din.

d Gradbeno gibanje v Celju zadnje desetletje. V l. 1919 in 1920 in lahko rečemo, tudi v l. 1921 se sploh ne da govoriti o kakem gradbenem gibanju. Zgrajeno je bilo takrat samo večje poslopje na dvorišču nekdanje »šemalne« vojašnice, sedanjega »Invalidskega doma« in »Zlatarka« je adaptirala večje poslopje »pred grofijo« za stanovanjske svrhe. V l. 1922 imamo večje zgradbe: čč. šolske sestre grade šolo, g. Rebek svojo tovarno, gradi se javno skladišče, tudi že jedna mala stanovanjska hišica. V l. 1923 imamo gradnjo Jadranske banke, jedne vile in tovarne g. Vehovarja. V l. 1924 gradnjo jedne stanov. vile. V l. 1925 imamo poleg nekaterih adaptacij hišo Praštedione in jedne vile. V l. 1926 dve vili, začetek gradnje okoliške šole in večjo dozidavo enonadstropne stanovanjske hiše. L. 1927 prične živahno gradbeno gibanje. Gradi se šest stanovanjskih vil (po zaslugi stanovanjske zadrage), mestna dvoriščna stanovanjska hiša »pri kroni« in izvrši se dvojje večjih adaptacij. L. 1928 imamo gradnjo 4 stanovanjskih vil, treh velikih hiš (Vajd, Ljudska posojilnica in Mestna elektrarna), adaptacijo Delavske zbornice, ene manjše

dvorane pri »belem volu« in sedem hišic mestne stanov. kolonije. Na zunaj je to stavbno delovanje znatno vplivalo le na severni del mesta, na Kralja Petra cesto in pa na ogel pri nekdanji »kroni«. Za letos se še doslej ne vidi kak večji projekt.

d Odlikovanje policijskih uslužbencev v Celju. V torek ob pol 12. dopoldne je na okr. glavarstvu vladni svetnik g. dr. Hubad v lepem nagovoru sporočil zbranim policijsk. uslužbencem, da je Nj. Vel. kralj odlikoval z zlato svetinjo za državlj. zasluge poveljnika celjske polic. straže g. Fr. Jedretiča, okol. polic. nadzornika gosp. Petra Franca ter polic. agenta Matija Čuka in Iv. Madona, s srebrno kolajno za državlj. zasluge pa gg. Franca Pipana, Mihaela Dintijana, Matija Mušica, Justa Udoviča in Antona Budaka. Odlikovanci so se za priznanje njihovega delu in trudu najlepše zahvalili in naprosili g. vladn. svetnika, da sporoči njih zahvalo na najvišje mesto.

d Za prvo porotno zasedanje v Celju je imenovan za predsednika dvorn. svetnik g. dr. Josip Kotnik, za namestnike vdss dr. F. Bračič, dr. Ivan Premšchak in Valentin Levičnik.

d Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve: Matevž Stojšek iz Gorenje vasi, Ignacij Kraljič iz Nove cerkve, Janez Kraljič iz Nove cerkve, Miha Vovk iz Lemberga, Jožef Rakun iz Prihove, Janez Breznik iz Karnice, Anton Zdolšek iz Dobovca, in Henrik Pribovšek iz Razteza. Vsi so odšli začetkom vojne na bojišče, odkoder se niso vrnili. Uvedeno je tudi postopanje, da se proglasi za mrtvega Marko Kos iz Razteza, ki je odpotoval leta 1905 v Ameriko.

d Celjske trgovine na Svečnico odprte. Gremij trgovcev v Celju naznaja občinstvu v mestu Celju in njegovi bližnji in dalnji okolici, da bodo *trgovine na Svečnico*, t. j. v soboto, dne 2. februarja 1929 v mestu Celju v smislu naredbe gospoda velikega župana mariborske oblasti z dne 31. julija 1928 O. br. 2060/1 odprte.

d Število avtomobilov in motornih koles v celjskem srezu. Ob Novem letu je bilo v celjskem srezu (celjski in vranski sodni okraj) 124 osebnih in 25 tovornih avtomobilov. Motornih koles je bilo 84. Vsega skupaj torej ne pretirano mnogo. Visoke takse na avtomobile in motorje nosijo pri tem gotovo glavno krivdo.

d Napredovanje sodnijskih uradnikov. Za višjega pisarniškega predstojnika na okrožnem sodišču v Celju je imenovan Henrik Toplak. Za višjega pisarn. oficijala v Konjicah Josip Ferenc. Za pisarn. oficijale: Jože Kogej v Ptuj, Anton Kramer v Celju, Milan Vencina v Konjicah, Jakob Kresnik v Celju, Alojz Zapašek v Celju, Anton Gostiša v Radečah, Ludvik Fürst in Janko Frass v Šmarju.

d Davčne prijave za dohodek od podjetij, obratov in samostalnih poklicev v svrhu odmere pridobnine za l. 1929 se morajo vložiti tekom meseca februarja. Podrobneje glej na uradni deski celjskega magistrata.

d Krajevni šolski odbor za obe mestni osnovni in obe meščanski šoli v Celju-mestu, bo imel važno redno sejo v petek, dne 1. februarja t. l. v zbornici mestne osnovne šole. Začetek ob 6. uri zvečer.

d Iz celjske policijske kronike. — Najdoba. V ponedeljek zvečer je našel izvošček Al. Krempuš v konjskih jasliah »pri jelenu« 17 žepnih rutic z monogrami »E. K.«, »B. K.«, »M. K.« — Tatvina. Okoli nedelje je bil ukraden v hiši Zrinsko-Frankopanova 2 fotogr. prakt. g. Svetini sportni jopič, vreden 500 Din. — Iz ljubosumnosti sta se »skregala in stepla« pri Jugoslovane dva delavca. Jeden je dobil lahke poškodbe na obrazu. — Zatekel se je 28. januarja k Josipu Florjancu v Sp. Hudinji 6—7 mesecev star pes volčje pasme.

d Nočno lekarniško službo v Celju ima od sobote, dne 2. februarja do petka, dne 8. februarja lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

d Gasilno društvo v Celju. Teden-sko službo ima od nedelje, dne 3. februarja do sobote, dne 9. februarja I. vod pod poveljstvom g. Emerika Berne. Telefon št. 99.

d Vitanjske novice. Hitro sta umrla drug za drugim zakonska Jakob v Breznu, 72-letna žena Jožefa

Je umrla 16. t. m., 74-letni mož Janez Jakob pa 22. t. m. Pokopali so ga poleg svežega groba njegove žene. — Z n o č e m v o k o. 22. t. m. sta se igrala Opušnikova otroka v Breznem z odprtim žepnim nožem. Pri tem je 6-letni fant sunil po neprevidnosti z nožem v desno sestrino oko in ga je težko ranil.

d **Poziv na vse člane Sreskega gremija trgovcev v Celju.** Glede pravilnega vlaganja davčnih prijav za dohodke, ki so zavezani davku na pridobitno, po predpisih sedanjega davčnega zakona, se vsi člani Sreskega gremija trgovcev v njih lastnem interesu pozivajo, naj se osebno zgledajo v tajništvu gremija Celje, Kocenova ulica številka 2/1, predno vložijo predmetno napoved. Pri gremiju dobe vse potrebne informacije in navodila, na podlagi katerih jim bo mogoče ustreči predpisom novega davčnega zakona. Da se članom v tem pogledu gre kolikor mogoče na roko, je načelstvo sklenilo prirediti za posamezna okrožja članske sestanke, kjer se jih bo o vlaganju davčnih napovedi pravilno informiralo. Sestanki se vršijo po sledečem načrtu: Za občino St. Jurij ob J. ž. trg in okolica, Dramlje, Sv. Lovrenc, Kaptolje, St. Rupert nad Laškem v ponedeljek, dne 4. februarja t. l. popoldne ob 3. uri v gostilni pri »Jugoslovani« v St. Jurju. Za občine: Celje okolica, Teharje na Spod. Hudinji v gostilni pri Vobnerju in sicer v torek, dne 5. februarja ob 8. uri zvečer. Za občine: Vojnik, Dobrna, Frankolovo, Nova cerkev, Višnjavas, Šmartno v Rožni dolini in Škofjavs se vrši sestanek v Vojniku pri g. Lad. Brezovniku in sicer v torek, dne 5. februarja ob 2. uri popoldne. Za vse občine vranskega sodnega okraja ter občine Zalec in Petrovce se vrši sestanek v St. Petru v Savinjski dolini pri g. Šriharju in sicer v sredo popoldne ob 3. uri. Za občine v gornjograjskem srezu in sicer za Šmartno ob Paki, Mozirje trg in okolica Rečica, Kokarje se vrši sestanek v Mozirju, v gostilni »Pri pošti« v četrtek, dne 7. februarja t. l. ob 9. uri predpoldne. Za občine: Gornji grad, Novaštitka, Bočna, Ljubno, Luče, Solčava se vrši sestanek pri Sv. Frančišku Ksaveriju v gostilni Majcenovič in sicer dne 7. februarja t. l. ob 3. uri popoldne. Za vse občine v sedmem okraju Šmarje pri Jelšah se vrši sestanek v petek, dne 8. februarja t. l. ob 9. uri predpoldne in sicer v gostilni g. Maksa Grada v Šmarju. Za vse občine v sedmem okraju Rogatec se vrši sestanek v petek, dne 8. februarja t. l. v Rogatecu in sicer ob 2. uri popoldne. Za vse občine v sedmem okraju Kozje se vrši sestanek v Kozjem, in sicer v soboto, dne 9. februarja t. l. ob 11. uri predpoldne v gostilni g. Ivana Kozelja.

d **Osební promet na mariborskem glavnem kolodvoru.** Po uradnih podatkih je 1. 1928 došlo 571.747 oseb, odpeljalo pa se jih je 586.766.

d **Odlikovana občina.** Kralj Aleksander je odlikoval z redom Sv. Save Radoslava Knafliča, upokojenega šolskega upravitelja za zasluge v šoli in med narodom. Z njim je odlikovana tudi občina Kokarje v zg. Savinjski dolini, kjer je odlikovane služboval 10 let in se je ona od l. 1903. po njegovih navodilih bojevala za pravice slovenskega jezika. Dosegla je najboljše uspehe v vseh državnih uradih ter končno tudi pri vojaški oblasti v Celju in v Mariboru. Kako visoko se je povzpela njena narodna zavestnost, nam dokazuje njena prošnja na cesarja, ko je l. 1908. po vseh avstrijskih časopisih odmevala bojna tromba proti Srbiji zaradi aneksije Bosne in Hercegovine. Občinski odbor je preočil cesarju neizmerno škodo na krvi, gospodarstvu, premoženju itd. v obeh državah, naglašal je našo in hrvatsko bratstvo s Srbi po krvi, veri in jeziku, omenil v nji tudi nevarnost evropske vojne in končno prosil v imenu vsega prebivalstva, naj se spor poravnava mirnim potom. Odgovor na to prošnjo je dobil odlikovaneč šele l. 1914. Zaprl so ga v Gradcu. Pred domobranskim sodiščem in pozneje pred celjskim okrožnim sodiščem je s spretnim zagovorom dokazal, da se je njegovo delo in desetletni boj občine Kokarje gibal v mejah takratnega državnega osnovnega zakona. Nobeno sodišče ga ni moglo obsoditi, s čim je bila zakonitost naših pravic celo med vojno priznana. Danes je z njegovim odlikovanjem odlikovano od kralja tu-

INVENTURNA-PRODAJA

97-147-167-197

HUMANIK

Želimo temeljito isprazniti!

**Celje, Aleksandrova ul. 1.
Maribor, Gosposka ulica 17.
Ptui, Slovenski trg, „Petovia“**

di plodonosno delo občine Kokarje, zlasti njenih odbornikov, ki po večini še žive ter se radi spominjajo zmag, pridobljenih s sodelovanjem odlikovanca, ki živi v Mariboru.

d **Glavni zastop zavarovalnice »Dunav«** d. d. se je preselil iz Kapucinske ulice na Kralja Petra cesto v novo hišo g. Vajta, drugo nadstropje. 10

d **Pravi užitek in okus** so vedno sveže prazene kave (fino aromatične mešanice) tvrdke Anton Fazarinc, Celje. 37

d **Zavratne bolezni prihajajo po prstih.** Zato jih je premagati težko. Prvo je dijeta! Opustite pravo kavo, uživajte Žiko!

d **Nezgodna naše obmejne posadke na Triglavu.** Koncem preteklega tedna so divjali na Gorenjskem, posebno v Triglavskem pogorju, strahoviti snežni viharji. Padal je suh in rahel sneg in ga je zapadlo nad dva metra. Iz osem meščanstva naša vojaška obmejna straža v Vratih, ki ima utrjeno postojanko 400 m od Aljažvega doma, je bila več dni popolnoma odrezana od ostalega sveta. Okoli 10. dopoldne so odšli 4 vojaki po vodo v vodnjak v bližini Aljažvega doma. Ko so bili približno 200 m oddaljeni od stražnice, je nenadoma prihrumel velik plaz, ki je zasul dva vojaka. Tretji vojak se je oklenil bližnje skale in je šel plaz čez njega, ne da bi ga poškodoval, četrtri pa je zbežal; toda zračni pritisk ga je na begu podrli z vso silo na tla in je dobil vojak pri tem močne poškodbe. Rešen vojak je začel takoj odkopavati svoja dva zasuta tovariša, obenem pa je poklical še svoje ostale tovariše na pomoč. Oba zasuta vojaka so kmalu odkopali še živa in zdrava, onega, ki je bil težko ranjen, pa so spravili po silnih naporih na smučeh v Mojstrano, odkoder so ga odpeljali z vlakom v vojaško bolnico v Ljubljano.

d **Trgovski gremij za srez Laško** ima svoj redni občni zbor v nedeljo 10. februarja 1929 ob pol 2. uri popoldne v gostilni Forte v Trbovljah.

d **Spremembe v železniški službi.** Premesčen je uradnik II. kat. Koščičarič Milan iz Ponikve v St. Jur ob J. ž.

d **Jedno od najbogatejših mest na svetu** je Berlin. Po približni uradni statistiki znaša premoženje njegovih meščanov okrog 12 in pol milijarde nemških mark (več ko 170 milijard dinarjev). Značilno pa je, da je brez premoženja 3.250.000 meščanov, dočim ima imetek 86.660 oseb, milijonarjev je pa 960, med njimi 525 takih, ki imajo premoženja nad milijon mark.

d **O odpiranju in zapiranju trgovin in delovnem času osebja v trgovinah** se vrši dne 21. februarja v Zagrebu anketa, katere se udeležijo zastopniki vseh trgovskih in delavskih zbornic v državi.

d **Rentni davek na cložne obresti in na obresti od inozemskih kreditov** bo po poročilih iz Beograda skoraj gotovo znižan, gotova pa ne bode ukinjen.

d **Sokolsko društvo v Šmarju pri Jelšah** priredi dne 24. in 27. t. m. trodejansko šaloigro »Nebesa na zemlji«. — Dne 30. t. m. imamo redni občni zbor. — Dne 9. svečana t. l. se priredi velika sokolska maškerada s plesom. Vabimo k obilnemu obisku. Zdravo!

d **Umrl** je v soboto 26. jan. v Megojnici pri Grižah Ivan Travner, gostilničar in večletni član Prost. gas. društva. Pogreb se je vršil v torek ob 15. uri na farno pokopališče v Grižah. Naj v miru počiva!

d **Velik pustni korzo** priredi tudi letos na Sušaku. Ta prirediteljev se je vršila preje na Reki, odkar je pa tam prepovedana, se vrši na pustni torek na Sušaku. Obišče jo vedno veliko ljudi iz vse okolice.

d **Obesila se je** v Sarajevu učiteljica 3. letnika Mila Borojevič, doma iz Prijedora. Vzrok: nesrečna ljubezen.

d **Podražanje premoga** se pričakuje za mesec april. Premogovniki po celi Evropi so zelo dobro zaposleni vsled boljše konjunktore v industriji in mislijo, da dosežejo za premog sedaj boljše cene.

d **Upniki Slavenske banke** so imeli v torek v Zagrebu zborovanje, na katerem je bila odobrena prodaja vojašnice v Mariboru za 1.630.000 dinarjev in je ponudil član upravnega odbora gosp. Westen iz Celja v imenu upravnega odbora 20% poravnavo z njegovo garancijo. V tem slučaju bi dobili upniki 20%. O predlogu se še ni sklepalo. V slučaju nadljudstva konkurznega postopka bi dobili upniki znatno manj, ker bi bili stroški ogromni.

d **Iz Vojnika** nam poročajo: Umrla je v celjski bolnici 44-letna gospa Marija Rüpschl, roj. Zottel, vdova po zasebnem uradniku.

d **Ljubavna tragedija.** V Skoplju je slovenski orožnik Ignac Žagar ustrelil s službeno puško najpreje svoje zarčenko Ljubico Petkovičovo, na to pa še samega sebe. V poslovnem pismu pravi Žagar, da je imel ljubico tako rad kakor nikogar na svetu in da je zato hotel umreti v največji sreči!

d **Število političnih listov v državi.** V naši državi je izhajalo do 6. jan. 1928 752 političnih listov. Od tedaj jih je prenehalo izhajati 241, večina v Srbiji, Vojvodini in Hrvatski.

d **Licilacija** za oddajo zakupa kolo-dvorskega buffeta v Rakeku se vrši pri železniškem ravnateljstvu v Ljubljani 19. februarja. novomeške kolo-dvorske restavracije pa 18. februarja.

d **Kronski upokojenci bivše Južne železnice.** V torek je kralj podpisal zakon o prevedbi kronskih osebnih in družinskih pokojnin uslužbenec bivše Južne železnice. Računalo se bode krcno za dinar, počenši od 1. avgusta 1928, vendar pa te pokojnine ne smejo biti višje kot pokojnine uradnikov 5. čin. razreda po zakonu o prevedbi na dinarske plače z dne 14. marca 1922.

d **Brazilijski konzulat** v Beogradu je z upravo veleposlaništva v Ljub-

ljani obvezno sklenil udeležbo večje skupine braziljskih tvrdk kot razstavljalcev na letošnjem veleposlaništva od 30. maja do 9. junija. Skupina bo razstavila v posebnem paviljonu.

d **Vinarska in sadjarska tečaja.** V svrhu temeljite praktične izobrazbe v vinarstvu in sadjarstvu se prirediti od 1. marca do 1. decembra dva devetmesečna tečaja pri oblastnih trsnicah in drevesnicah: v Pekrah, p. Limbuš pri Mariboru, in v Kapeli, p. Slatina-Radenci. V vsak tečaj se sprejme po deset mladeničev. Pouk je v prvi vrsti praktičen in le v toliko tudi teoretičen, v kolikor je to za boljše razumevanje vsakega posameznega opravila v vinogradu, v trsnici, v sadonosniku, v drevesnici in v vinski kleti neobhodno potrebno. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno po 100 Din na roko za nabavo manjših potrebščin. V tečaj se sprejmejo viničarski in kmečki mladeniči iz mariborske oblasti, ki so stari najmanj 16 let, dovolj razviti in močni za opravljanje vseh opravil v vinarstvu in sadjarstvu. Prošnjam za sprejem, kolekovanim z 20 Din in 5 Din je priložiti: krstni list, zdravniško in nprstvene spričevalo, izjavo staršev, da puste prosilca 9 mesecev nepretrgoma v tečaju in odpustnico osnovne šole. Prošnjo naj prosilci osebno izročijo upravljatelju oblastne trsnice in drevesnice v Pekrah ali v Kapeli, kjer pač žele obiskovati tečaj, najkasneje do 10. februarja 1929. O sprejemu v tečaj bodo prosilci takoj po 20. februarju obveščeni. Tečajniki dobe ob zaključku tečaja spričevala o doseženi sposobnosti za opravila v vinarstvu in sadjarstvu.

Entla ažurira perilo itd.
M. ŠRIBAR, CELJE, Gosposka ul. 27.

d **Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in Celjsko okolico.** Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovi bližnji in daljši okolici, da uraduje referent zbornice v torek, dne 5. februarja t. l. od 8. do 12. ure predpoldne v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. — Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, katere zastopa zbornica, se vljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zgledajo.

d **Častni člani Glasbene Matice v Ljubljani.** V ponedeljek so bili na rednem občnem zboru Glasbene Matice v Ljubljani imenovani za častne člane skladatelji Anton Lajovic, Emil Adamič, Oskar Dev in dr. Anton Schwab.

Roborin, čaj za zelodec in čiščenje krvi, uspešno sredstvo proti debeljenju, slabi prebavi, habi uelne obstipacije. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja lekarna A R K O, Zagreb, Ilica br. 12.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Preureditev starih sadovnjakov.

Ni vseeno, kdaj sadimo in v kako pripravljen svet. Za spomladansko saditev je zadnji čas, da pripravimo jamo pozimi, da tudi še mraz pripomore k izboljšanju zemlje. Čim dalje učinkuje mraz na jamo in na izmetano prst, tem bolje za bodočo rast.

Pregosti sadovnjaki zaslužijo baš pozimi vso pozornost. Jasno je, da takih sadovnjakov ne moremo kar v eni sami zimi spraviti v ono stanje, ki ga lahko napravimo pri ureditvi novih nasadov. Ne kaže namreč na slepo podirati še zdravega drevja, pa četudi ne odgovarja glede sorte in matematičnih razdalj. Gotovo pa ne moremo nihče ugovarjati, da je treba iztrebiti bolešno in starikavo drevje. Vse tako drevje naj izgine iz sadovnjakov povsod, kjerkoli dela goščavo! Pa tudi iz nepregostih sadovnjakov iztrebimo takoj zanikrno drevje, o katerem smo prepričani, da si ne bo opomoglo, in zasadimo drugo!

Zračnost in svetlost sadovnjakov dosežemo tudi z redčenjem kron in s pomlajanjem vsaj vsakega drugega drevesa, če se nam že škoda zdi pomladiti vse drevje.

Ko smo tako prezračili in prečedili sadovnjak, ugotovimo tudi donosnost posameznih sadnih plemen. Večinoma bomo zlahka ugotovili, da češplje niso več tako dobičkanosne kot jablane. Ali ni gospodarska dolžnost, da to od kaparjev, lišajev in lubadarjev napadeno drevje čimprej iztrebimo povsod, kjer se nam ne sponaša, pa tako sadovnjak razredčimo, ali, če so nastale prevelike planjave, zasadimo na njih boljše plemo.

Tudi zasajanje praznih delov sadovnjaka in pa podsajanje zasluži vso pozornost. Zasajanje in podsajanje naj se vrši smoteno. Nesmiselno je saditi pod kap starega drevja, kajti tako drevesce se nikoli ne bo moglo dobro razvijati. Vedno ga bo ugonabljal kap in senca starega drevesa; kjer pa ni solnca, tam gospodari bolezen, ker drevo ne dobiva vseh snovi, ki bi ohranile zdravje in odpornost proti boleznim. Podsajajmo vedno le s stališča, da naj bo novi sadovnjak, ki ga bomo uredili tekom 10—20 let, res gospodarski in — lep. Drevesce pa, ki ga mislimo saditi pod kap, raje posadimo na drugem delu zemljišča, ki ga imamo gotovo drugod več kot dovolj. Vsa ta razna dela — podsajanje, podiranje, pomlajanje in precepljanje, izvršujemo vedno tako, da bomo drevo lahko ogledali od vseh strani in mu v slučaju potrebe lahko priskočili na pomoč bodisi z gnojem bodisi s sredstvi zoper zajedavce in da bomo tudi sadje lahko spravljali z njega.

Novodobno sadjarstvo in sadna trgovina zahtevata nujno, da se teh spre-

Trgovski lokal

na prometnem kraju v sredini mesta, se išče. Pismene ponudbe na upravo.

memb oprimemo takoj in z vso vmeno. Če kličejo strokovnjaki za enotnim blagom, naj ne drži sadjar rok križem, ampak uredi že sadovnjake tako, da bo iz njih najceneje pripravil zaželjeno trgovsko blago. Sadna proizvodnja, prava gospodarska proizvodnja, je temelj za uspešno prodajo sadja in za uspešno konkurenco z bolj naprednimi deželami, kot je naša.

Z novim letom — novo sadjarstvo!
Ing. Jos. Skubic v »Sadjarju in vrtarju« 1/1929.

ODVETNIK

Dr. Anton Novačan

vljudno naznanja, da je
otvoril pisarno

v Celju, Glavni trg št. 9

Telefon št. 170

Kuharico

starejšo, iščem k dvem osebam. Znati mora opravljati tudi druga domača dela. Vprašati od 1.—2. u/e popoldne. Naslov v upravi.

Svilene rute

à Din 150.—

A. Pongračič, Celje

Gosposka ul. 4.

Trgovski lokal

na prometnem kraju, jako svetel in prostoren, se odda s 1. marcem 1929 v najem v Gaberju. Naslov v upravi.

iz vseh rudnikov in
najboljše vrste
dobavlja in do-
stavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

3 26

Švicarske ure,
zlatu, srebro, briljante,
opika, očala
Največja delavnica

za vse v to stroko spadajoča dela.

Anton Lečnik

urar, juvelir, optik

CELJE, Glavni trg 4.

Za veselice priporočamo

Čepice za maskerade,
Krinke,
Konfeti,
Serpentine,
Lampijone,

Knjigarna
in veletrgovina s papirjem

Bombice,
Papirnate krožnike,
Serviete papirne,
Vstopnice.

Goričar & Leskovšek, Celje

Hotel „UNION“ (Celjski dom)

priporoča vsak petek in soboto
priznane izborne

domače koline.

Izbrana ljutomerska vina (Litmerk)
toči čez ulico liter po 16 dinarjev.

Kontoristinjo

zmožno slovenskega, nemškega in po možnosti tudi srbo-hrvatskega jezika, perfektno strojepisko in stenografijo, sprejmemo za skorajšnji nastop. Cenjene ponudbe je nasloviti na trdiko Viljem Brauns, tovarna anilinskih barv in kemičnih izdelkov v Celju.

Maskeradna obleka

(pirot) za gospoda, lepa, po ceni na
prodaj. Pungaršek, Gosposka ul. 12.

Krmo

fino, sladko, prodaja po dnevni ceni
Graščina Višnavas
pri Vojniku.

Stelaže

za špecerijsko trgovino, med njimi
tudi lednjak (Eiskasten) po ceni na-
prodaj. Karl Krmer, Celje, Ljubljana-
ska c. 19, pri g. Greglu. 33

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi
plošče »His Master's Voice« in »Columbia«
katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo
proti gotovini in po zelo ugodnih obrokih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem,
pisalnimi in risalnimi predmeti.

Seno in otavo

sladko, prav lepo, 120 do 150 q proda
zdravilšče Dobrna.

Dve sobi ali celo stanovanje

se išče za zdravnika. Ponudbe na
dr. Josip Čerin, Ljubljana, Gospo-
svetska cesta 14.

Kompanjona

za dobičkanosni patent, iščem. Po-
trebna mala gotovina. Ponudbe je po-
slati na upravo lista

Hišo

kupim v Celju, posredovalci izključeni.
Naslov v upravi. 3-6

Prepričajte se in uverili se boste,

da ima čakovaško in banaško pšenično
moko belo in krušno najboljše kako-
vosti, pristno ajdovo in rženo moko,
polenta zdrob in moko, pšenične o-
trobe drobne in debele, krmilno moko,
koruzo, oves itd. po najnižjih cenah
vedno v zalogi trdka **Simon Gaberc,**
Celje, Razlagova ul., (Celjski dom).
Na debelo! Na drobno!

OMARE

3-12

postelje, stole, zofe, madrace, žične
vložke ter cele spalnice, nove, v veliki
izbiri in po konkurenčni ceni pri tvrdki

„Marmor“, Celje, Gosposka ul. 25.

Kmetska posojilnica za celjsko okolico v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6 (prej Lastni dom)

Hranilne vloge obrestuje po 6—8% čistih, brez rentnega davka.

Pri naložbi

Din 50.—

se dobi

nabiralnik na dom.